



>> Grup d'homes i dones enforcant alls a Mata, Porqueres. (Font: DIPUTACIÓ DE GIRONA. INSPAI. FONS VALENTÍ FARGNOLI.)

316

Setembre-octubre 2019

Dossier

El llegat de Valentí Fargnoli

Trenta anys de normalització lingüística

Pep Iglésias: un viatge als centres del món



Els altres exilis

El dossier d'aquesta edició, coordinat per Jordi Font, ofereix una visió panoràmica i transversal de les repercussions de l'exili republicà del 1939, l'exili per excel·lència, en el teixit social i cultural de les comarques gironines. És, per tant, una magnífica oportunitat per aprofundir en els efectes del desplaçament forçós de milers de persones que, per sobre de tot, pretenien salvar la vida. Fa quatre anys, al número 292 de la REVISTA DE GIRONA, un altre dossier, coordinat en aquella ocasió per Arnau González, oferia una sèrie de visions de diferents exilis més o menys coneguts que anaven des de l'evacuació dels italians gironins el 1936 fins a la fugida de catalans conservadors i desertors, aquell mateix any, o l'entrada a Catalunya de perseguits pel nazisme vinguts de mig Europa. Josep Calvet se centrava en aquest últim cas a l'article «Fugint de Hitler»: «Durant la Segona Guerra Mundial, igual que havia succeït en altres situacions de conflicte bèl·lic, els Pirineus esdevingueren un territori de fugida a través del qual un mínim de 80.000 persones aconseguiren deixar enrere la persecució per refugiar-se a Espanya. La majoria dels evadits foren detinguts i retinguts en presons i camps de concentració, mentre uns pocs travessaren clandestinament la península Ibèrica gràcies a l'ajut de les fileres d'evasió que actuaven al voltant de la frontera».

Un altre dels articles destacats d'aquest número, el que José Luis Bartolomé dedica a la licoliteratura oral i escrita que té com a escenari les muntanyes gironines, es pot complementar amb el treball que Josep Maria Massip va dedicar als últims llops de Girona al número 257. Hi parlava dels registres de la caça institucionalitzada dels *Canis lupus* als segles XVIII i XIX i hi posava exemples com aquests: «Dia 27 d'abril del 1831. Martí Coll, jornaler, i Maria Pou, veïns de Girona, maten una lloba al terme de la ciutat i en cobren recompensa. Dia 22 de setembre del 1836. Llorenç Llach, pagès jornaler de Girona, cobra el premi per la mort d'una lloba al terme de la ciutat».